Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 12 lipca 1934 r. 1094.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NA LITWIE.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

------oOo------

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

Z a k o ń c z e n i e k o n f e r e n c j i p r z y g o t o w a w c z e j t r z e c h p a ń s t w b a ł t y c k i c h w K o w n i e. "Liet.Aidas" Nr.154 z dn.10.VII.34 r. donosi, iż według informacyj Elty w dn.9 lipca r.b. wieczorem konferencja przygotowawcza państw bałtyckich w Kownie zakończyła swe prace. Po rozważeniu możliwości zawarcia porozumienia regjonalnego Nadbałtyki, osiągnięto porozumienie w sprawie zasad i metod współpracy w kwestjach polityki zagranicznej ogólnego znaczenia. Pozatem osiągnięto zadawalające rezultaty w kilku innych doniosłych punktach. Dalsze rozważanie sprawy, dotyczące problemów specyficznych, zostało odłożone jako objekt rozważań innej konferencji. W ten sposób konferencja odłożyła swe prace i uchwaliła je odnowić w Tallinie lub Rydze w najbliższej przyszłości.-

D o k o ł a p r o p o n o w a n e j p r z e z k o m i s a r z a L i t w i n o w a k o n f e r e n c j i p a ń s t w b a ł t y c k i c h w M o s k w i e. Prasa kowieńska z dn. 9 lipca r.b. donosi, iż w związku z wiadomością, jaka się ukazała w prasie zagranicznej, że komisarz sowiecki Litwinow zamierza zaproponować państwom bałtyckim zwołanie do Moskwy konferencji w celu naradzenia się w sprawie utworzenia bloku bałtyckiego,- oficjalne sfery litewskie komunikują, iż litewskie M-stwo Spraw Zagranicznych nie otrzymało dotychczas żadnego urzędowego zawiadomienia w tej sprawie.-

P r z y j a z d B u c h a r i n a i R a d k a d o K o w n a. Prasa kowieńska z dn. 10.VII.1934 r. dowiaduje się, iż w końcu lipca r.b. ma przybyć do Tallina wycieczka dziennikarzy sowieckich w liczbie około 50 osób. Z Tallina wycieczka uda się do Rygi, a w sierpniu przybędzie do Kowna. Według otrzymanych informacyj w wycieczce tej udział wezmą redaktorzy "Izwiestij" Bucharin, "Prawdy" Radek oraz prezes związku dziennikarzy sowieckich Kolcow.-

K a n d y d a t n a s t a n o w i s k o p o s ł a ł o t e w s k i e g o w L i t w i e. Prasa kowieńska z dn.10 lipca r.b. podaje, iż najpoważniejszym kandydatem na stanowisko posła łotewskiego w Kownie jest szef Wydziału Prasowego łotewskiego M.S.Z. p.Seskis. Jako kandydat na posła litewskiego w Rydze, obok b.ministra Komunikacji inż.Vilejszisa,wymieniany jest dyr.Elty p.Edward Turauskas.-

S z y k a n y n i e m i e c k i e w o b e c s t u d e n t ó w l i t e w s k i c h. "Diena"z dn.9.VII.34 r. donosi z Niemiec, iż niektórym studentom-Litwinom, studjującym na uniwersytetach niemieckich,zaproponowano napisanie dysertacyj na tematy wyraźnie antylitewskie. Niemieckie władze uniwersyteckie wyraźnie dały do zrozumienia studentom litewskim, że o ile nie zastosują się oni do udzielonych im wskazówek nie otrzymają nigdy dyplomów, ani też doktoratów.-

P f e i f e r o a k t u a l n y c h z a g a d n i e n i a c h l i t e w s k i c h. "Liet.Aidas" Nr.154 z dn. 10.VII.34 r. Bawiący w Kownie sekretarz generalny francuskiej partji socjalistów radykałów w rozmowie z przedstawicielem "Liet.Aidasa" oświadczył m.in., iż Francja chciałaby widzieć państwa bałtyckie w bliskiej współpracy. W zakresie sprawy kłajpedzkiej p.Pfeifer oświadczył, iż od r.1923 Francja była za udzieleniem Litwie suwerennych praw w Kraju Kłajpedzkich z pewnemi zastrzeżeniami, uchwalonemi przez konferencję ambasadorów. W r. 1930 Francja dopomogła Litwie do zwycięstwa w Hadze w sprawie Boetchera. Litwa i Francja, oświadczył p.Pfeifer, posiada dziś wyraźnie wspólne interesy. Litwa, dziś nie ma podstaw do obawiania się niebezpieczeństwa rosyjskiego. Niebezpieczeństwo mogłoby jej zagrażać ze strony Niemiec, lub też państwa, któreby dopuściło się błędu i solidaryzowałoby się z imperjalizmem niemieckim. Gdyby taki "Drang nach Osten" się powiódł,

wynikłoby z tego niebezpieczeństwo dla Zachodu. To też Francja nie pozostanie obojętną na wspomniane niebezpieczeństwo i można wyrazić nadzieję, iż Litwa będzie posiadała sąsiadów, którzy potrafią opanować nienasycone apetyty żywiołów nieodpowiedzialnych.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

U s t a w a o a m n e s t j i d l a u c z e s t n i k ó w z a m a c h u d n i a 7 c z e r w c a r.b. "Liet.Aidas" Nr.154 z dn.10.VII.34 r. "Vyriausybes Žinios" z dn.9 lipca r.b. opublikowały ustawę o amnestji następującej treści:

"1.Wojskowi służby czynnej, którzy w dn.7.VI.1934 r. dopuścili się przestępstw,przewidzianych w art.110 księgi XXII ustawy wojskowej, zostaną zwolnieni od sądu i kary sądowej i ukarani w drodze dyscyplinarnej w myśl art.192 księgi XXII ustawy wojskowej i statutu dyscyplinarnego.

2.Ustawa niniejsza nie stosuje się względem innych wojskowych służby czynnej, którzy w czasie wypadków z dn.7.VI.34 r. dopuścili się innych przestępstw.

3.Ustawa niniejsza nabiera mocy z dniem jej opublikowania."

"Liet.Aidas" wyjaśnia, iż ustawa powyższa zalegalizowała sytuację, jaka się wytworzyła po wypadkach z dn. 7 czerwca, gdyż uczestnikom wypadków oficerom obiecano, iż o ile odprowadzą oni do koszar wyprowadzone na ulicę oddziały nie będą karani sądownie według statutu wojskowego. Ponieważ oficerowie warunek ten niezwłocznie spełnili, zastosowano względem nich amnestję. Ponieważ jednak wojsko zostało w sposób podstępny wyprowadzone na ulicę, co sprzeciwia się rygorowi wojskowemu- przeto władze wojskowe postanowiły: 22 oficerów zdegradowano do stopnia szeregowych i usunięto z wojska, 46 oficerów przeniesiono w stan spoczynku, zaś 32 oficerów, którzy wyszli na ulicę na wyraźny rozkaz przełożonych, nie widząc o tem, że są wykorzystywani na zło, od kary zwolniono. Były szef Sztabu Generalnego, pełniący obowiązki szefa lotnictwa i dowódcy pułku husarów,został oddany pod sąd za bezczynność i złą wolę.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NA LITWIE.

K r o n i k a.

N o w e w ł a d z e t - w a "P o c h o d n i a". "Dzień Kow." Nr.154 z dn.10.VII.34 r. donosi, iż na posiedzeniu Rady Głównej t-wa "Pochodnia" dnia 5 b.m. obrano prezydjum zarządu głównego. W wyniku tajnego głosowania na stanowisko prezesa towarzystwa został obrany p.Wiktor Budzyński, wiceprez. - p.Konstanty Plater-Zyberk i sekretarza - Czesław Galiński. Wobec zapadnięcia na zdrowiu członka zarządu głównego p.Włodzimierza Snarskiego, zarząd główny dokooptował przedstawiciela,zaproponowanego przez polskie organizacje oświatowe w Poniewieżu,p.Zygmunta Szwojnickiego. Kandydatura ta została zatwierdzona.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

N o w y b u r m i s t r z K ł a j p e d y. "Liet.Aidas" Nr.154 z dn.10.VII.34 r. donosi, iż dnia 9 b.m. Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego odwołał pierwszego burmistrza Kłajpedy z racji nieznajomości języka litewskiego, zaś na stanowisko pierwszego burmistrza Kraju Kłajpedzkiego powołał radcę Kraju Kłajpedzkiego E.Simonajtisa z tytułem komisarza - naczelnego burmistrza.-

A k c j a s a n a c y j n a w u r z ę d a c h K ł a j p e d y. Prasa kowieńska z dn.10.VII.34 r. donosi, iż Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego zamierza usunąć około 200 urzędników.-